

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra . . . 1 kor Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Felfüggesztett rendőrkapitány és fogalmazó. K. Tóth Mihály dr., Orosz László, Szöcs Lajos felfüggesztése. Kristóffy működik. Tizenhét fegyelmi vizsgálat.

Végh Gyula rendőrfőkapitányon kívül, a ki teljesen reménytelenül érkezett haza Budapestről, áldozata lett Kovács Gusztáv főispán véres installációjának K. Tóth Mihály mezőrendőr kapitány, Orosz László rendőrfogalmazó, Szöcs Lajos rendőrbiztos egy sereg közrendőr és őrsparancsnok. Kristóffy József belügyminiszter tegnap leiratot intézett Kovács József polgármesterhez, a mely leiratban az elősorolt tisztviselőket állásuktól felfüggesztette.

A kormánybiztosság e szerint új mesgyére lépett. Miután a letartóztatottakat a királyi ítélőtábla szabadlábra helyezte, a megtorló igazságnak valami uton és módon érvényt kellett szerezni. Elvégre mit szólna hozzá a világ, ha Kristóffy nem éreztetné öklének súlyát azokon, a kiken hivatali hatalmánál fogva ezt teheti.

A felfüggesztésnek az az indoka, hogy K. Tóth Mihály, Orosz László, és Szöcs Lajos rendőrbiztosok a főispán megérkezésének estéjén szolgálatot teljesíttek, vagy ha nem is teljesítettek, de kint jártak az utcán. Nekik állásukból folyó kötelességük lett volna Kovács Gusztávot testükkal is megvédelmezni.

Eltekintve attól, hogy a felfüggesztés indoka csupa rabulisztika, kérdés és vita tárgyát képezheti, hogy a belügyminiszter rendőrfogalmazókat és biztosokat felfüggeszthet-e fel. Rendőrkapitányról nem szólnak, mert azt nem a közgyűlés választja. De a rendőrfogalmazó és a rendőrbiztosok teljesen a törvényhatósági bizottságtól függenek, fegyelmit is csak ennek vagy a közigazgatási bizottságnak tudtával és beleegyezésével lehet indítani ellenük.

Kristóffy legújabb ukázat épen ezért nem vesszük valami nagyon tragikusan, és nem is hisszük, hogy

a polgármester érvényt szerez azoknak. A meglepődés első perczeiben, a mikor Végh Gyula felfüggesztéséről volt szó, s a mikor a város autonómiájának kézen fekvő elkobzásától félhettünk még szóba állhatott Kovács József polgármester — de Kristóffy darabot rendelkezéseit most már hazafias kötelessége visszautasítani. Ez a vélemény az egész polgárság véleménye — s csak egyedül ez harmonizál a törvényhatósági bizottság határozataival.

Elég baj, hogy már Végh Gyula felfüggesztésével nem lépett fel energikusan a polgármester. Most módja van rá, hogy kiköszörűje a csorbát. Nem szabad tűrni, hogy nevetséges indokokból csalódos emberek szájából kivegyék a kenyeret, nem szabad érvényt szerezni egy törvénytelen miniszter hallatlan brutális intézkedésének.

K. Tóth Mihály és Orosz László felfüggesztése.

A tömeges felfüggesztésekről tudósítónk a következőket jelenti:

Fontos leirat érkezett ma Debreczen városához. Kristóffy belügynök küldte az irást, a melyben Kovács Gusztáv megveretését bosszolja meg a legigaztalanabb módon. Egy csapat fegyelmet rendel el Kristóffy, a mellett, hogy a rendőrség három érdeemes tisztviselőjét felfüggesztette.

Végh Gyula főkapitány után gondolni lehetett arra, hogy a bosszualást a rendőrség több hivatalnokára is kiterjeszti a belügynök és ezt a föltevést alig lehetett eloszlatni, mert Boda kormánybiztos hosszú terjedelmes jelentéseket küldött Kristóffynak a rendőrség szervezetéről.

A mit vártak ma elkövetkezett, a belügyi leiratban Kristóffy felfüggeszti K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitányt,

Orosz László r. fogalmazót és Szöcs Lajos r. biztosát.

K. Tóth Mihálynak az a rettenetes büne, hogy január 2-án künn volt az állomáson. Megjegyzendő, hogy K. Tóth se szolgálatban, sem pedig egyenruhában nem volt ott, hanem egész véletlenül jelent meg a pályaudvaron.

Mikor Tóth látta, hogy a nép Kovácsot ütlegeli, elsietett a vasúttól.

A felfüggesztés indoklása az, hogy K. Tóth Mihálynak mint rendőrkapitánynak kötelessége lett volna a vasútnál rendet csinálni.

Orosz László rendőrfogalmazót azért felfüggesztette fel Kristóffy, mert január 2-án inspekciós volt és nem intézkedni kellett rendőri tizedéről. Ugyancsak ezért felfüggesztette fel a belügynök Szöcs Lajos r. biztos is.

A polgármestert utasítom . . .

Az erélyes belügyi rendelet ezenkívül utasítja Kovács József polgármestert, hogy Vadas Mózes és Botos András rendőrsparancsnokokat haladéktalanul függeszesse fel, mert ezek az emberek szintén hibásak Kovács Gusztáv meglincselésének meg nem akadályozásában.

E felfüggesztéseket mint főnnebb említettük — Boda Dezső dr. kormánybiztos jelentései alapján rendelte el Kristóffy.

Ugy történt ugyanis, hogy a bűnügy vizsgálata alkalmával, mint annak idején meg is írtuk, Tóth János rendőrfőkapitány és Boda Dezső kormánybiztos egyidejűleg a rendőrség tisztviselőit, a biztosokat, inspekciós közegeket és rendőrlégénységet kihallgatta a január 2-iki esetre nézve.

Ezen kihallgatásokat aztán Boda felterjesztette Kristóffynak, a ki a véres eset vizsgálata és megtorolására egész külön „debreczeni osztályt” rendezett be a belügyminisztériumban.

Valódi angol rumok, HERMANN J. kávé különlegességi üzletében kaphatók
eredeti orosz és kínai teák Piacz utca 75. Kereskedelmi Bankkal szemben. — Telefon 445.

Fegyelmi a rendőrök ellen.

A felfüggesztett tisztviselők mellett tömeges fegyelmi vizsgálatot rendelt el a belügynök.

Igy fegyelmi vizsgálatot kapott Ács Nagy Ferencz rendőrfogalmazó, Bardócz András rendőrbiztos, Nagy Imre polgári biztos. Fegyelmit rendelt el még a következő január 2-án szolgálatban levő rendőrlegények ellen:

Horváth Gábor, Karikó Balázs, Horváth Károly, Biber Miklós, Nagy László, Babó Péter, Holhos József, Váczy Sándor, Hajdu Kálmán és Ványi Zsigmond ellen.

Kovács József polgármester a belügynök mai leirata alapján intézkedni fog. Ma még nem tett lépéseket sem a felfüggesztés, sem a fegyelmi ügyben. Az előzetes vizsgálatot holnap ejti meg.

A felfüggesztett tisztviselők állásainak betöltése iránt még nem intézkedtek, de mint hírlík, a felfüggesztettek helyére a budapesti államrendőrség néhány hivatalnokát szemelte ki Krisztoffy erre a célra.

Mi van Vadayval?

Napok óta az a hír járja Debreczenben, hogy Tóth János rendőrfőkapitány vissza megy Budapestre és helyére Vaday László dr. ugyancsak budapesti rendőri referens fog ide érkezni. Fővárosi tudósítónk jelentése alapján hirt adtunk mi is erről, azonban más helyről úgy értesültünk, hogy Vaday csupán kombinációban van a debreczeni rendőrfőkapitányi állásra.

Tóth János rendőrfőkapitány ma kijelentette tudósítónk előtt, hogy ő Vaday jöveteléről mit sem tud. Nagyon szeretne már Budapestre vissza menni s nem tartja kizártnak hogy a napokban felváltják őt Budapestről.

Tóth János e nyilatkozatával szemben úgy tudjuk, hogy Vaday Lászlót a belügyminiszter Debreczen város ideiglenes

rendőrfőkapitányává kinevezte és már ma vagy holnap meg is érkezik.

Végh Gyula fegyelmi.

A legelsőnek felfüggesztett Végh Gyula főkapitány fegyelmi ügyében folyik a vizsgálat. Természetesen a vizsgálatnak eddigi eredményét igen titkolják, annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy a fegyelmi a végéhez közeledik s ha a vizsgálat lefolytatódik, a közigazgatási bizottság ítéletet is fog mondani Végh Gyula ügyében.

A budapesti „Hircsarnok” a következőket írja Vaday főkapitányságáról: Vaday László dr. budapesti rendőrfogalmazó ma reggel Debreczenbe utazott. Ő lesz Debreczen főkapitánya, mert Végh Gyula nyugdíjaztatásáért folyamodott. Vaday a kihágási felelősségi ügyosztály vezetője volt. Az ügyosztály vezetésével a főkapitány Kavegger Béla rendőrfogalmazót, a rendőrség egyik kiváló képességű tisztviselőjét bizta meg.

A király Budapestre jön.**A béke tárgyalások megkezdődnek.****Rudnay meggondolta a lemondást.**

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 23.

A jelekből ítélve közeledik a béke.

Sok szóbeszéd tárgyát képezi a király lejövetele Budapestre. Bécsből jelentik, hogy ez a lejövetel már végleg elhatározott dolog és már az utazás idejében is megállapodtak. A király február hó 2-ik hetében, valószínűleg kedden február 6-án jön Budapestre és legalább négy hétig marad Budapesten.

Ez a lejövetel meglesz. Ha tudni illik az elhatározás a béke javára dől

el, akkor ő felsége Budapesten fogadja a többségét vezérlő politikusokat, megalkotja a kabinetet és ott marad az országgyűlés megnyitása után is egy hétig. A király tartózkodása alatt lesz nyolcz királyi ebéd és egy bál az udvarnál. Ha nem lesz béke. — A király akkor azért lesz itt, hogy az ő ítélte enyhítse az abszolutisztikus intézkedések ridegségét és a kormány munkáját megkönnyítse. Arról is beszélnek, hogy a király budapesti tartózkodása alatt egy külföldi uralkodót fog fogadni, de hogy ki legyen az, arról a krónika még nem tud.

Rudnay marad.

Félhivatalosan jelentik: Rudnay Béla arra való tekintettel, hogy a miniszterelnök és a belügyminiszter aggodalmait teljesen eloszlatták, visszavonta a lemondását.

Rendőrfogalmazó és a belügynök.

A rendőrségen egyébként ma nagy szeretettel emlegetik egy fiatal, tehetséges fogalmazónak, dr. Koós Gézának a nevét. Koósnak ugyanis, annak dacára, hogy erősen függő állásban van, volt bátorsága ahhoz, hogy főnökének, a belügyminiszternek tudomására adja, hogy a rendőrségi tisztikar sem kapható mindig hazafiatlan szolgálatokra. Koós Géza már hosszú idő előtt miniszteri segédfogalmazói állásra pályázott. Folyamodásának elintézését sokáig hiába várta. Tegnap Kristóffy általános meglepetésre, magához rendelte s közölte vele, hogy teljesítette kérését. A kért állást megkapta, de csak abban az esetben ha beleegyezik, hogy főispáni titkári minőségben vidékre oszszak be szolgálattételre. Kristóffy menten kezét is fogott vele:

— Édes fiam — mondta aztán — holnap újra jelentkezék nálam. Miskolcra megy Brezovay András főispán ur mellé.

A fogalmazó szabadkozott!
— Nem lehet, kegyelmes uram, nem tehetem.

— Miért? — csodálkozott Kristóffy.
— Ilyen szerepre nem vállalkozhatom — felelte Koós. Inkább lemondok

Jerichó falai.

Színmű 4 felvonásban. Írta Alfréd Sutró. Először adták a debreczeni színpadon jan. 24-én

Jerichó falai a társadalmi convenciók az etiquette, a rangkülönbség; ezeket dőngeti Jack Frobischer, a queenslandi milliomos, aki kezdve a semmiből eszével és erejével óriási vagyont gyűjtött magának és Londonba jön, hogy nagy terveit megvalósítsa. Mikor a darab kezdődik, Jack a szép és előkelő Stevenson Alathea marquise férje, energiája meg van törve, esetlen és kihívó figurája annak a társadalomnak, melyben egyedül a születés és a társadalmi convenciók tökéletes megtartása adnak létjogot. Jack a szívét és eszét követi és sem a szeretetben sem a becsületben nuanceokat nem ismer, ellentétbe kerül az egész társadalommal, a melyben él: az élvezetek a külszin, az impressiók embereivel, sőt saját feleségével is, ki ugyan alapjában véve jó, hü nő, de a nevelés majdnem olyan léhává, üressé és hiuvá tette, mint a társadalom többi asszonyait.

Ekkor érkezik régi barátja az „örült” Jim, akit a szerencse és vasakarata szintén dús gazdaggá tett és a ki befeszert

Lucybe a Jack sógornőjébe, a marquis kisebbik leányába.

Innen kezdve az események gyors egymás utánban követik egymást. Jack egy elcsábított nevelőnő miatt végleg szakít apósával, majd felesége udvarlóját kikutatja és elhatározza hogy újra megy Queenslandba. Törött reményekkel, a csalódás fájdalommal, de életfelfogásában változatlanul hagyja el a társaságot, hogy kis fiát kiszakítva belőle embert nevelhessen. Felesége nem akarja követni, de az utolsó felvonás nagy jelenetében összetörik a társadalmi báb és megjelenik a nő az igazi, a hívó és a szerelmes, elkíséri Queenslandba vagy akárhová, mert hiszen nélküle nincs sehol élet. Visszamarad Jim, az örült, a ki elveszi Lucyzt, hogy döntse tovább a zárkózottságnak, hazugságnak és társadalmi előítéleteknek középkori bástyáit Jericho falait.

Jericho falai nem ugynevezett tencedance darab, mint az Egyenlőség, csak kiszakít az életből egy markáns képet, jellegzetes alakjaival, az események vas-következettségével. De nem ad megoldást. Megoldás nincs is, átalakítani egész osztályokat egyes embereknek meg nem adatott. Csak menekülni lehet. Jack nem

is elég erős arra, hogy társadalmi harcok championja legyen: tulsok benne a szív, a nyíltság, a jóság.

Ő csak az örök embernek a típusa, a férfinak, hogy ne mondjam az ősebernek, a ki instructive különbséget tesz a jó és rossz között; sem teoriákkal, sem előnyökkel nem enged megváltoztatni fölfogását. Lady Alathea is típusa az örök nőnek, a ki a felszinen üres, hideg, se kényes és szivtelen, mert így kívánja a világ, de belsőleg tele van gyöngédséggel, önfeláldozással, szeretettel és hittel. A marquis prototypusa az elszegényedett mánásnak, rideg és kérlelhetetlen exkluzivitásával, gögjével, hatalmi vágyával és maró udvariasságával.

A többi alakok mind megannyi individualitás nélküli figura, és élesen ellentétben áll velük az örült Jim naiv önbizalma és gyerekes szerelme, a mesterköltség és a természetesség szélsőségeinek hatásában.

A két főszerepet Almássy Lola és Szakáts Andor játszották, őket illetve a nagy és őszinte siker oroszánrésze, Almássy Lola tökéleteset adott a mondaine hideg flirtelésében, az ébredő anyai szeretet küzdelmeiben, a nő szenvedélyében,

a kinevezéséről. Ezzel anélkül, hogy ügyet vetett volna a miniszter haragos arczfin torításaira, meghajtotta magát és eltávozott.

Hogy a rendőrség tisztikarának vannak kevésbé skrupulózus tagjai is, bizonyítja az, hogy Diner Ákos kapitány készségesen eleget tesz a belügyminiszter parancsának s holnap reggel elutazik Sátoraljaújhelyre — rendőrkapitánynak. Ugyancsak holnap reggel utazik el dr. Vaday László rendőrfogalmazó is, a kit vizont Debreczenbe rendelt Végh Gyula helyébe rendőrkapitánynak a belügyminiszter parancsa, Vaday eddig a kihágási fölbebeszési ügyosztály vezetője volt. Helyébe Xaveggia Béla rendőrfogalmazó kerül az ügyosztály élére.

Amerikai lapok a Kovács főispán megveretéséről.

Küzdelem a magyar szabadságért.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Felette érdekesen tárgyalja a New-York Herald január 4-iki száma Kovács főispán debreczeni esetét. A társadalom első hírnökének nevezi a debreczeni polgárság e támadását. A cikket fordításban itt közöljük:

Nagy zavargást okozott Debreczenben Magyarországon Kovács ujonnan kinevezett főispán megérkezése. Napok előtt óriási plakátok hirdették az érkezését a következő felirattal:

— Számítunk reátok Debreczen polgárai, hogy nem hoztok szégyent Debreczen régi hírnevére Polgártársak! Ne legyen egy sem közületek kegyelemmel a hazaáruló főispán iránt. Bérkocsisok ne vigyétek őt a városba.

Szállodások ne adjatok neki szállást. Senki sem adjon neki ételt, italt, vesszen el, mint a sivatag fenevadja, ház se nyíljon meg előtte. Senki, ne legyen aki üdvözölje.

Ennyit a hazaárulóról. A tettnek következnie kell.

A cikk ezután egész részletesen felsorolja, hogy Kovács Gusztávot, hogy

gyűlöletében és szerelmében egyaránt remekelt; utolsó felvonásbeli nagy jelenete tele volt szenvedéllyel, bájjal és poezissal. A külső és belső nő, a társadalmi conszenciák és a szív küldelmeit mentvén adta vissza és nyílt színen is zajos tapsokaratott.

Szakács Andor nagyot nőtt a Jaek szerepében. Hatalmas, szinte félelmetes tudott lenni épenugy, mint csupa szív és csupa gyöngédség, legkevésbé szerepének azon oldalait érvényesítette, melyekben a csalódott ambitio és a csalódott szerelem tükröződnek vissza, vizont a társadalom ellentétét, a férfit a ki a hízog és hiu divatbáboktól undorodik, hatalmas erővel domborította ki. Mai szereplése a saisonban legnagyobb sikere volt. Deésy a marquis szerepében egészen jó volt hideg és sarcasticus, kellően impertinens tudott lenni, csak az előkelőség cachetját nem tudta megmutatni. Ternyei az örült Fiu szerepében excellált, diskkrét játékkal el-tompította a szerepe tulságosan éles comi-cumát és kiemelte alaptónusát: a jóságot.

Kondor sok igyekezettel és nagyon szép eredménnyel játszotta halátlan szerepét.

Az eusemble azomban sok kívánnivalót hagyott, eltekintve attól, hogy a szereplők kifogástalan csicsogói angolsággal beszéltek.

verték össze és a gyászkoosin milyen szenvedéseket kellett kiállania.

Igen tájékozott egyébként az amerikai ujság. Azt írja tovább, hogy Debreczenben történt 1848-ban a magyar szabadságharcnak első nagy mozzanata, a mikor a Habsburg dinasztiát trón vesztettnek nyilvánított.

Bécsből jelentették ezen amerikai lapnak január 2-ik kelettel, hogy a belügyminiszter, a ki Debreczen népének felháborodásáról szörnyű dolgokat képzelt — kinevezte kormánybiztosul Boda Dezső doktort

A kormánybiztosnak — jelenti a távirat fontos dolga lesz Debreczenben.

Később újabb táviratot kapott az amerikai lap Budapestről s a távirat arról szól, hogy Boda kormánybiztos Debreczenben megkezdte működését.

Kovács főispán sérüléseiről írva, jelenti, hogy igen súlyosak s lehetségesnek tartják, hogy az életébe is kerülhet a debreczeni eset.

A mint e tudósításból is látható a január 2-iki esemény az egész világon igen nagy érdeklődést keltett. Mindenestre érdekes az is, hogy az amerikai lap ugyanakkor közölte elsőnek a szenzációs esetet, amikor a fővárosi lapok.

Ha az ember elképzeli, hogy Amerikába a táviratok szavankint 1 kor. 20 fillérbe kerülnek, rögtön eszébe jut, hogy ilyen drága híreket csak olyan ujság közölhet, a milyen például a New-York Herald.

Az amerikai ujságot hozzánk is beküldte egyik amerikai olvasónk s azt írja levelében, hogy a tengeren túl élő magyarok között nagy feltűnést keltett az odavaló ujságnak ez a híre.

Reménybeli sorozások.

Az idel felülvizsgálatok.

Fenyegetik a tisztviselőket.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Bihar honvédelmi miniszter ma rendeletet küldött Debreczen városához és Hajdumegyéhez. Rendeletben a felülvizsgáló-bizottságok dolgában intézkedik.

Az érdekes rendelet így kezdődik:

— Azon reményben, hogy az 1905. és 1906. évi ujonczjutalékok ezen év folyamán az országgyűlés által meg fognak szavaztatni és annak kijelentése mellett, hogy amíg az ujonczjutalékok meg nem szavaztatnak, a felülvizsgáló-bizottságok elé magyar honosságú állításkötelesek nem vezethetők s jelen körrendeletnek az állításköteleseknek felülvizsgálatra vezetésére vonatkozó rendelkezései csakis az ujonczjutalékok megszavazása esetére lépnek hatályba, az 1906-ik évben a magyar korona országainak területén működendő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságoknak szervezése és összeállítása s a felülvizsgáló fogantatásának iránt a következőket rendelem el.

Látható ebből, hogy a kormány egyelőre nem gondol erőszakos ujonczozásra, és reméli, hogy abban az esztendőben megszavazzák az ujonczjutalékokot.

A rendelet következő passzusában a bizottságok összeállítását határozza meg a miniszter. Nem érdektelen a Debreczenre vonatkozó rész:

Debreczenben: Helyettes polgári elnök gyanánt: Rásó Gyula kir. tanácsos, Hajdúvármegye nyug. alispánja.

A feltűnő ebben az, hogy helyettesül nem a város polgármesterét, hanem a vár-

megye volt alispánját nevezték ki a belügyminiszter:

A passzív rezisztenciában levő tisztviselőket fenyegeti meg a honvédelmi miniszter abban a passzusban:

Ezen alkalommal a sorozójárások tisztviselőinek ismételt és szigorú kötelességükre teszem, hogy az illető felülvizsgáló bizottság polgári elnökét minden hónapban és legalább három nappal a kitűzött határidő előtt különbeni felelősség és kártérítési kötelezettség terhe alatt pontosan értesítsék arról, hogy hányan fognak akár állításkötelesek, akár ezeknek megvizsgáló férfirokonai elővezettetni.

Mert azon esetben, ha ezen köteles bejelentés elmulasztása dacára mégis történnek elővezetés, de a polgári elnök intézkedése folytán azon okból, mert az elővezetésről szóló köteles bejelentések a kellő időben hozzá be nem küldettek, a felülvizsgáló-bizottság egybe nem ülne és nem is működne, a mulasztásban hibás tisztviselőt felelősségre fogom vonatni és esetleg az ilyen előlegesen be nem jelentett és a felülvizsgálat nem eszközölhetése miatt eredmény nélkül történt elővezetés folytán felmerült költségek megtérítésére, illetve az államkincstár kártalanítására fogom köteleztetni.

Mindez azonban szentelt víznél nem egyéb, mert ebben az esztendőben bizony bajosan szavazzák meg az ujonczokat.

Vér a lakodalomban.

Az eltévedt golyó áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Véres eseménynek volt a színhelye Hajdúhadházon egy lakodalmas ház. A vig nóta a lakodalmas nép duhaj jókedve közben félholtan rogyott össze a cigány primás. Az eset részleteit az alábbi tudósítás ismerteti.

Vig lakadalmat ültek K. T. hadházi gazdaembernek házában s a családi ünnepekre cigányprimásul Seres Károly hajduböszörményi cigányt hívták át. A lakodalmi vacsora után tánczra perdült a mulató kompánia és járták a jó kopogós magyar csárdást.

Közben-közben a lakodalmazó pájtások nagyot huztak a kulacsból, mely kézzel-kézre járt. A jó idei bor végre is a fejükbe szállt a mulatóknak és duhaj kedvükben felfordítottak mindent.

Amint a mulatság már javában állott, eszébe jutott a legények egyikének, hogy a szüre ujjában van a revolvere. Elővette tehát és azal ijeszgetni kezdett. Ennek azonban szomorú következése lett. A revolver egy vigyázatlan pillanatban elsült s a golyó Seres primás lábába fúródott, ki véres sebében fetrengve elvesztette eszméletét. Ilyen állapotban szállították be a debreczeni közkórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, ugyanarra, hogy a lábát — valószínűleg — amputálni fogják. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Vármegyénk és vidéke.

A sirásó farsangja. Nagyváradról jelentik. Magyar János Rulikovszky-tetőben lakó és ugyanott alkalmazott városi sirásó pénteken este széles jókedvében cigányokat vitt ki lakásába és 17 éves Mihály nevű fiával dorbézolni kezdtek. Majd később megelégedvén az ivást és kurjongatást, nekiesett Magyar János a feleségének és addig ütötte, tiporta, míg belofáradt; azután megbiztatta fiát, Mi-

hályt, hogy most már 6 verjen egy sort az anyjának. Az engedelmes gyermek hussággal esett szülőanyjának és talán agyonveri, ha a szerencsétlen asszony jajveszkelésére be nem siet Magyar János he-tese, Mozsár Mihály és ki nem viszi ölében a véresre vert teremtést másnap reggel a Biharmegyei közpórházba szállították, ahol most ápolás alatt van. A rendőrség tegnap délután jutott tudomására ez esetre és a bűnügyi osztályt vezető kapitánya azonnal kiküldte Zilahy Antal irnokot a közpórházba, hogy kihallgassa az össze kinezott asszonyt s egyidejűleg a brutális férj és fiu ellen bűnügyi eljárást tett folyamatra.

Színház.

Heti műsor.

Osütörtök Jerikó falai. Szinmű. (B.)
Péntek Drótostót. Operette. (C.)
Szombat. Postás fiu és huga. Énekes bohózat. (A.)

Drótostót. Lehár Ferencz búbajos zenéjü daljátéka vonui fél pénteken este a szinpadra. A mulattató zenéjü operett bizonyára az idén is olyan kellemesen hat majd a közönségre, mint a tavalyi szini évadban.

Postásfiu és huga. A mult vasárnap oly zajos sikert aratot énekes bohózat arra indította az igazgatóságot, hogy a Postásfiu és hugát az e heti műsorra is felvegye. A mulattató ujdonság második előadása szombaton lesz.

Katalin — Csöpség. Az általános tetszésnek örvendő Katalin c. operettet Zilahy igazgató vasárnap délutánra tüzte ki. A czimszerepet a darabban Zilahyné Singhoffer Vilma az 6 nagy művészetével fogja játszani. Vasárnap este a Csöpség vigjáték kerül szinre. Tekintve, hogy a darab nagy sikere miatt a vidéki közönségnek eddig alig volt alkalmá a bájos vigjáték előadását megtekinteni. Zilahy igazgató a vidéki közönség érdeke szempontjából elhatározta, hogy e vasárnapi előadásra előjegyzéseket elfogad, ha a színházba akár levéli vagy távirati értesítés küldetik.

Bohémszerelem. Technikai akadályok miatt a jövő hétre maradt el az ideai szini évad szenzációs operettje a Bohémszerelem. A darabból a próbák nap után folynak s a szerepek így osztattak ki: Musette—Zilahyné, Mimi—Fóti, Le Bettés grófnő—Radó Anna, Francin—B. Koppán Margit, Phemie—Sz. Pozsonyi Lenke, Marcel—Békeffy. Paul—Ternyei Rodogh—Kondor. Barbams—Sarkadi, Babtist—Békés, Tardivel—Árkossy Coline—Szabó Gyula. A bohémszerelem bemutatója a jövő hét első napjaiban lesz.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó
Szerkesztőség és kiadóhivatal Flacz-utca 47. sz.

Az ál Réthy Laura.

Szédelgés a művésznő nevével.

A Pesti Napló tegnapi száma igen érdekes műveszi hírt közöl. Az írja és pedig igen feltűnő helyen, hogy Réthy Laura, aki két évvel ezelőtt még a debreczeni színház tagja volt, legközelebb átköltözik New-Jorkból Clewlandba, ahol

színházat nyit és 6 a primadonna és igazgató egyszemélyben.

Ha ez a dolog így lenne, az nagyon jó volna. Csakhogy sajnos épenséggel nincs így. Réthy Laura ezidő szerint, de legközelebb sem mehet Clewlandba színházat alapítani, mert itt él Budapesten és pedig nem olyan anyagi viszonyok között a minőt az 6 nagy művésze után megérdemelt volna.

Ki hát az a Réthy Laura, a kit anyira reklamiroznak kint Amerikában, és a ki hamarosan mint primadonna és szinigazgató fog élni a Yankik országában. Ez a „tisztetreméltó” hölgy nem más mint Rudnyánszky Gyulának magával vitt szeretője, egy volt országgyűlési képviselő felesége.

Rudnyánszky ki érvén Amerikába, azonnal a szédelgésekhez fogott. A magával vitt hölgyet úgy mutatta be, mint Réthy Laurát — és a hölgy, a ki életében egy taktust nem énekelt a szinpadon, most Réthy Laura dicsősége révén népszerű lett az amerikai magyarok előtt. Talán dollárokat is fog aratni, mint Réthy Laura, mig a martir művésznő idehaza az élet nagy és kinos kálvariáját járja apró gyermekeiért.

A „költő” lelkére újabb árnyat vet ez a legújabb manőver. Az amerikai magyarok pedig helyesen tennék, ha ezt az ál Réthy Laurát egyszerűen lelepleznék.

— **Személyi hírek.** Lator Sándor országgyűlési képviselő Debreczenben időzött. — Széll Farkas kir. táblai tanácselnök megkezdte hivatali működését a királyi tábla büntető tanácsában.

— **Hol van a jóléti bizottság?** Lapunk vezérhegyen olvasható, hogy a belügynök K. Tóth Mihály dr. rendőrkapitányt, Orosz László rendőr fogalmazót és Szóts rendőrbiztosát állásától felfüggesztette. Minthogy a felfüggesztésnek tisztán politikai tendenciája van, hisszük, hogy a zártkörű jóléti bizottság most már csakugyan sarkára áll, kártalanítja a három tisztviselőt. Ha nem teszi meg, úgy nyilvános pályázatot fogunk annak elbírálására hirdetni, hogy miért is alakult meg hát a jóléti bizottság.

— **Dr. Vaday László Debreczenben.** A Budapest felől érkező gyorsvonat a tegnapi hófúvások miatt kisse késve érkezett meg. Az állomáson a megérkezés előtt már feltűnő volt a szokatlan sok csendőr és a detektivek sörgölgése. Mindjárt sejtette mindenki, hogy valami készül. Nem is olyan nagy dolog volt ez. csak dr. Vaday László budapesti rendőrfogalmazó érkezett meg. Zsebébe hozta Kristóffy levelét, amelyben Debreczen város ideiglenes főkapitányává kinevezi. Megérkezése után nyomban jelentkezett Dr. Boda Dezső kormánybiztosnál. Tóth János rendőrfőnök ma már Boda Dezső dr. jelenlétében átadja a rendőrség vezetését Dr. Vadaynak, akit nyomban istallálni fog a kormánybiztos. Tóth János ma délután még javában tagadta Vaday érkezését — a tények azonban ennek ellenkezőjét igazolták be. Vaday dr. azzal az elhatározással érkezett Debreczenbe, hogy innen többé ki sem teszi a lábát. Azonban ember tervei . . . s a körülmé-

nyek végeznek. De dr. Vaday László nem csak egyedül jött, magával hozta Povolics rendőrfelügyelőt is. Mindketten az állomás épületében kaptak szállást.

— **Kovács Gusztáv és a bősörményiek.** Hajduböszörményből írják: Hajdumegye egyes helyiségeiben, így Hajduböszörményben is a csendőrség nyomozást indított a debreczeni főispán véres ügyében. Hajduböszörményben a csendőrség után a rendőrség vette kezébe az ügyet. Szombat óta Kelemen Gábor rendőrfőkapitány többeket kihallgatott, kik január 2-án este a Debreczenből jövő 7 órai vonattal érkeztek Hajduböszörménybe. A vizsgálat eddigi eredményét titokban tartják, de eredményre alig van kilátás.

— **A debreczeni katólikusok koadjutora.** Szmrecsányi Pál nagyváradi lat. szert. püspököt sajnos betegsége hosszabb idő óta akadályozza már a nagyváradi egyházmegye ügyeinek intézésében, melyhez Debreczen is tartozik, s ezért több ízben merült fel már az a verzió, hogy a kultuszminiszter a nagyváradi egyházmegye ügyeinek vezetésére koadjutor fog rendelni a püspök mellé. Ezt a kombinációt megerősíti most a „Pester Correspondenz” c. könyvatos, mely illetékes helyről vett értesülés alapján közli hogy a vallás és közoktatási miniszterium koadjutorrá cune jure subcessionis gróf Vay Elemért fogják közelebb kinevezni.

— **Huber Miksa sikere.** A dunántuli dalosszövetség nemrégiben pályadíjat tüzött ki zene szerzeményre. A pályázatra beérkezett művek felett tegnap döntött a bíráló bizottság. A pályázaton három munka nyert pályadíjat. Ezek között van Huber Miksa, a debreczeni színház jeles karmesterének szerzeménye. Huber Miksa művének sikere már azért is érdekes, mert mellette Lányi Ernőnek, az országoshirü zeneköltőnek pályaműve csupán dicséretet nyert.

— **Almássy Lola balesete.** A szin-társulat jeles művésztagját Almássy Lolát könnyen végzetessé válható baleset érte tegnap a Jerichó falai előadásán. Kondor Ernővel van itt nagyobb jelenete Almássynak — s a jelenés azzal végződik, hogy Almássy kifut a szinpadról. A játék heve annyira elragadta Almássyt, hogy a mikor kifutott a szinpadról, bal keze belecsapódott az egyik szinpadi ajtóba s hatalmas sebet ejtett kezén. Szalay Béla dr. alkalmazott kötetést a sebre s így játszhatott a következő felvonásban.

— **Debreczeni orvosok nyilatkozata.** Kovács Gusztáv szomorú esetéből folyólag a fővárosi újságok azt írták, hogy a megyefőnök sebei azért gyógyulnak nehezen, mert az Alföldi takarékpénztárban az előhívott orvosok nem jól kötözték be Kovács sebeit. Erre nézve a négy debreczeni orvos a következő nyilatkozatot teszi közzé: Az összes budapesti lapok s ezek nyomán a debreczeni lapok is Kovács Gusztáv ur, Debreczen és Hajdumegye főispánja sérüléseinek gyógyulásában beállott szövődményekért a kezelő orvosok véleményezése alapján — ama debreczeni orvosokat teszik felelősekké, kik őt az első segélynyújtásban részesítették. Ez ellen mi alólirottak határozottan tiltakozunk! Ugyanis elismert tény, hogy sebzés folytán beállott komplikáció (genyedés, orbáncz stb.) az első 5—6 napon belől feltétlenül jelentkezik, a jelen esetben azonban a komplikáció csak a 15—17-ik napon állván be, az semmi körülmények között nem im putál-

ható a rendkívüli körülmények között első segélynyújtó debreczeni orvosoknak, kik nyugodt lélekkel állítják, hogy az első segélynyújtáskor a sebészeti körülményeknek minden tekintetben megfelelték, annál kevésbé imputálható, mert ők a főispán ur figyelmét arra ismételtelen felhívták, hogy az itt kapott első kötést — ideiglenest — Budapestre érkeztekor azonnal változtassa meg. Ha azonnal és pedig a 15—17-ik napon lépett fel valamely komplikáció, az tisztán és kizárólagosan csak az utókezelésnek tudható be. Debreczen, 1906. január hó 21-én. Balkányi Ede dr. I. ker. orvos, K. Szalay Béla dr. II. ker. orvos, Varga Emil dr. III. ker. orvos, mint segélynyújtó tisztí orvosok.

— **A herezegprimás nagybetege.** Budapestről telegrafálják: Vaszary Kolos, Magyarország herezegprimása, szombat óta nagybetegegen fekszik budavári palotájában. Tegnap annyira rosszabbodott állapota, hogy dr. Kohl Medárd püspök föladata rá az utolsó kenetet. Ma éjjel ugyan jobban lett valamivel, a katasztrófa azonban mégis minden pillanatban bekövetkezhetik.

— **Meghalt az utozán.** Szomorú esetnek voltak szemtanúi azok, akiket tegnap a mezőrendőrkapitányság előtt vitt el utjuk. Egy hatalmas sikoltásra lettek figyelmesek az emberek és abban a pillanatban a fagyos földön hevert Jeney Sándorné Török Zsófia. Az asszonyt K. Szalay Béla kerületi orvos véleménye szerint szívszélhűdés ölte meg. Hordágyon szállították haza lakására, ahonnan ma fogják eltemetni.

— **Uj bank Hajdudorogon.** Hajdudorogon, Hajdudorogi Hitelbank Részvénytársaság" czég alatt ujonnan alakult pénzintézet folyó év február hó 1-én kezdi meg működését.

— **A Zion-egylet társas vacsorája.** A „Zion“ Debreczeni Betegsegélyző-Egylet 1906. Január 27-én, szombaton este 8 órakor a „Korona“ vendéglő helyiségében (Csapó utca) Társasvacsorát rendez. Jegyek előre válthatók: Rózsa Ignác, Schwartz M. L. és Borsos testvérek uraknál. Részvételi jeje ára 3 korona. Ritualis konyháról gondoskodva van. Felülfizetések az egylet pénztára javára köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A orizma története.** Kató Imréné tegnap elment a kutra, mire vissza jött már férje csizmáját nem találta a szobába. Allitása szerint azt Kőmives Antal lopta el, a ki eltávózása előtt nála volt. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Hírek az ipartestületről.** A lakatosok választmánya e hó 30-én dél után 3 órakor Tóth Ferenc elnöklete alatt ülést tart az ipartestület kistanács-termében. Az ülésen a február 1-én tartandó előljárási ülést tárgyait készíti elő a választmány. — A cipészek szakosztálya e hó 31-én szerdán délután ülést tart az ipartestület kis tanács-termében. Az ülésen folyó ügyeket tárgyal a szakosztály.

— **A mai vigestély.** Délután pont 5 órakor tartatik meg a „Bika“ szálloda dísztermében a ma nagyszerűnek ígérkező vigestély, mely napok óta lázban tartja a közönséget s amelyre a jegyek már hetek óta elfogytak. Az alábbi programm bizonyítja, hogy ez a nagy érdeklődés nem volt hiába való. Ily jeles művész gárda s ily pompás műsor nem csoda ha tud közönséget toborzani s a Bika zsufolásig tele terme hangzani fog ma este a kacajtól

s a tapsvihartól. Tánccz, tréfás monolog, kaczagató kuplák, tarka egyvelege fogja derűtségben tartani ama tengernyi népet mely ma este előzőnli a Bika colossális termét. Az est programját alább adjuk, itt csupán annyit jegyzünk meg, hogy az előadás előre láthatólag csak 8 órakor fog véget érni s hogy aki előjegyzett jegyét, ma délelőtt 10 óráig ki nem váltja, annak jegye másnak fog eladatni. A vigestély műsora a következő: 1. Komikus egyveleg. Ezen alkalomra írta és teljes zseekarával előadja Rácz Károly. 2. a) Tréfás monolog és szavalat, b) Vig hedüszőlő. Előadja Kondor Ernő ur. 3. A táncz története. Rövid áttekintetben meséli Drumár János ur, bemutatják: Percezel nővérek, a csoporttánczokat lejtik: Tikos Etus, Dusa Gizi, Konrád Ilona, Emerich Flóra, Than Ilona, Husz Böske, Husz Miczi, Popper Anna, Kanitzer Mariska, Korondi Mariska, Rosenfeld Paula, Nászay Ilona (Gavotte.) Than Margit, Laczkó Margit, Hollander Olga, Mandel Böske, Okolicsányi Margit, Mandel Terka, Hetey Valeri, Varga Erzs, Kronovics Julis, Konrád Miczi (Menuette.) a szólótánczokat Alföldi Carola és Mandel Irén növendékek. I. Óskor, egyiptomi, hindu, görög, arabs, héber, német táncz. II. Gavotte. III. Bolero lejtik Percezel nővérek IV. Tarantella, lejtik Mandel Irén. V. Cake Walke, Percezel nővérek. VI. Manuett. VII. Saharet-táncz, lejtik Alföldi Karola VIII. Toborzó, Percezel nővérek. A zongora kíséretet Huber Miksa ur vállalta el. A csoporttánczokat Alföldi László ur tanította be. 10 porcznyi szünet. Friss csapolás a belépőben és ruhatárban. Szünet után. 4. A csalódások országában. Salonbűvészet, bemutatja Gyurcsány Sándor ur. 1. Gyűrű mutatványok. 2. Varázslat birodalmában. 3. Érintkezés a szellemekkel. 4. Engedelmesség csodája. 5. A csodák csodája. 6. Furfangos szivarok. 7. A megbüvölt serleg. 8. A művész ügyetlensége. 5. Tréfás monolog, előadja Zilahy Gyula ur. 6. Vig műsorából a legszebbet, előadja Sarkady Vilmos ur. 7. Rakócezi-induló, előadja Rácz Károly zenekara. Vége 8 óra körül.

— **Ellopta a gazdája gyűrűjét.** Vizváry Ignác Széchenyi utca 23. sz. a kereskedő panaszt tett a rendőrségen Kovács Mari cselédje ellen, akit azzal vádol hogy a cselédkönyvét ez egy arany gyűrűt ellopott s aztán megszökött. A rendőrség elrendelte országos körözését.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál: Özv. Sallai Sándorné ev. ref. 56 éves Takács Péter ev. ref. 64 éves, Bakancsos Györgyné gk. 20 éves, Pataky József ev. ref. 3 hó. Örmös Józsefné ev. ref. 57 éves.

— **Halálozás.** Polgár Özv. Sallay Sándorné sz. Füzessy Juliánna folyó hó 23-án életének 56-ik évében elhunyt. Tetemei f. hó 26-én délután 2 órakor foznak az Erzsébet-utca 22-ik számú háztól a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **Eltűnt hadkötelesek.** Minden esztendőben szórványosan előfordul Debreczenben, hogy egyes hadkötelesek hol létéről nem tudnak. A katonaiügyosztály azonban az idén szokatlanul nagy számú hadkötelestről nem tud kit sem s míg a tavaly alig harmincz ismeretlen volt, addig most száznál is többen hiányoznak. Az ügyosztály most megindította az eltűntnek látszó hadkötelesek felkutatása iránt a nyomozást s azokat, akik a jelentkezést elmulasztották, szigoruan megfogja büntetni. Lehet azonban, hogy az eltűntek közül sokan meghaltak olyan helyeken, ahonnan nem tartoznak értesíteni a katonai hatóságokat, a halálozásról.

— **Ujabb bankalapítás Debreczenben.** Pár esztendővel ezelőtt a szomszéd Nagyváradon dühöngött a bankláz, most pedig Debreczenben alakulnak egyre másra a bankok. Az elmúlt héten egy debreczeni pénzcsoporthatározta el egy takarékpénztár alakítását. A pénzcsoporthatározó elnök Reichmann Armin, Forrai Ernő állanak a bank ügyésze dr. Berger Andor lesz. A végleges alakulás a közeli napokban meg fog történni.

— **Gyerekek és asszonyok az alkotmányban.** Bihar-Diószeg 205 polgára igen érdekes kérvényt nyújtott be az alispánhoz a bíróválasztás dolgában. A polgárok a választás megsemmisítését kérik, mert az eljárás szabálytalan volt. Nem történt egyéb, minthogy özvegy asszonyok is szavaztak, sőt még 12—13 éves gyerekek is állottak az urna elé. A pöttöm gyerekek leadták a szavazatot:

— Az éd's apám nem gyühet, engem küldött — mondta az apróság.

Ezeket a szavazatokat mind elfogadta a szolgabíró ur, miért is a megválasztott 11 esküdt közül csak 5 tette le az esküt, a többi megválasztását nem tartotta szavazásnak. Hej, csak szép is az az alkotmányos élet, főleg mikor a szolgabírók választanak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ösmerősök, jóbarátok és a n. é. közönség azon tagjai, kik felejtethetetlen jó férjem, édes apám, nagyapám id. P. Orgován István folyó hó 24-én történt temetésén való megjelenésük által mély fájdalomukat némileg is enyhíteni szivesek voltak fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Özv. id. P. Orgován Istvánné és a gyászoló családom nevében is.

— **A Népsegélyző Bank megnyit.** Hei befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fill.) kiválthatók Piac-utca 42 sz. a, Lamprecht palota, földszint az udvarban.

— **Plüssé és Guverirozást,** Báli ruhákat, gáz fodrokat gyorsan és olcsón készit Rózsa Ignác Debreczen, főposta mellett.

— **A „Polgári kör“ bálra, Timár bálra és más farsangi mulatságokra készülődő magyar ruhát viselő ifjuságnak, saját készítésű ezüst sarkantyukat készletben tart Szóke Dániel arany és ezüst műves. Gyönyörű kivitelben párja csak 15 forint. Más, e szakmába vágó munkákat is a legolcsóban készit. Üzlethelyiség Csapó utca 28 sz. (Régi Szántay féla ház.) Február 1-től üzlethelyezés 30 sz. alá Deák István ur házába.**

— **Képkerekezéseket a legszebb kivitelben készit Blattner József üveg és képkereket üzlete Csapó-u. 1.**

— **Feriz a legjobb cigaretta hüvely.** 1000 db. 2 kor. 80 fill. 100 drb. 32 fillér. Pongrácz Géza papirgyári raktárában Debreczen.

Bécsben fontos dolgok történnek.

Katonai tanácskozások.

Abszolutizmus, vagy béke?

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 24.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök a király rendelkezése folytán továbbra is Bécsben marad. Hir szerint Fejérváry e hét végén jön ismét vissza Budapestre, a mikorra a magyar válság ügyében döntő fordulat lesz.

E héten még nagy katonai tanácskozások lesznek Bécsben. A ta-

nácskozásokról kétféle hír került forgalomba.

Az egyik verzió szerint a katonai diktatura ügyében fognak határozni, hogy a nemzeti ellentállást letörjék, a másik szerint Pitreich lovag hadügy-miniszter kíván kísérleteket tenni a béke megoldására.

Ez mindenesetre igen lényeges dolog. Azt mondják, hogy Pitreich alaposan ismeri a koalíció álláspontját és azokkal a katonai követelésekkel fognak a tanácskozásokon foglalkozni, a melylyel az Andrássy-féle békeszervezetben a katonai kérdésekre vonatkoznak.

Minden körülmények között a döntést e hét végére várják. Feltűnést keltett ma, hogy a király Gautsch miniszterelnököt, Goluchovszky Agenort és Pitreich lovagot másfél óras kihallgatáson fogadta.

Délután ismét Goluchovszky jelent meg a király előtt, a ki a szerb bolgár vámszerződés ügyében tett jelentést a királynak.

Fejérváryt délután félóraig tartó külön kihallgatáson fogadta a korona. Fejérváry az ő szokott egyhangú kijelentését tette a kihallgatás után:

— Még nem döntött a király!

A börzén ma délután elterjedt a hír, hogy Fejérváry javaslatára a király egy magyar politikust hívott Bécsbe. Az illető Széll Kálmán lett volna, a ki Budapesten tartózkodik, Széll kijelentette, hogy a meghívásról semmit se tud.

Beszélték ezenkívül azt is, hogy Fejérváry bukása most már végleges és a király Széll Kálmánt nevezi ki miniszterelnökké.

A M. H. biztos forrásból megczáfolja Széll meghívását.

A bécsi lapok közül a N. F. P. úgy értesül, hogy a döntés e hét végén lesz, míg a Mittagszeitung szerint már meg is van. Azt írja továbbá, hogy a kibontakozásra kitűnő alapot találtak.

Fejérváry Géza e fontos tanácskozásokhoz hívatta Bécsbe Vészi Józsefet, a kivel ma sokáig tanácskozott. Pitreich is meglátogatta a miniszterelnököt.

TÁVIRATOK

Budapest rendkívüli közgyűlése.

Budapest, jan. 24. Márkus József polgármesternek ma átnyújtották a rendkívüli közgyűlést összehívó indítványt. Márkus polgármester ennek következtében e hét végére hívta össze a székes főváros rendkívüli közgyűlését.

A magyar-szerb vámháború.

Berlin, jan. 24. Stojanovics szerb miniszterelnök kijelentette, hogy az elrendelt határozat szerződés szegésnek tekint, melyre azzal fog felelni, hogy a magyar és osztrák árukra nézve elrendeli a szerbiai határozat. Belgrádban a kedv harcias, a kereskedők szombaton tartandó gyűlésükön a kormányt további ellen-

állásra biztatják. Az országban egyéb magyar és osztrák ellenes tüntetést várnak.

Szofia jan. 24. A bolgár kivitelő kereskedők panaszkodnak a miniszternek, mely szerint a magyar és osztrák hatóságok, mindenképen megnehezíteni és lehetetlenné tenni igyekeznek kereskedelmüket.

Szabadka főispánja.

Budapest, jan. 24. Beavatottak jelentik, hogy szabadka város új főispánt kap. Kristóffy új megyefőnökül Balaton Gyula dr. óbecsei főszolgabíró fogja kinevezni Szabadkára.

Csendőrök a megyeházán.

Aranysomarót, jan. 24. Az installáció itt holnap lesz. Ez alkalomból ma 180 csendőr érkezett ide, akik az ismert Kristóffy reczipé szerint feltörték a vármegyeháza nagytermének lakatját és elhelyezkedtek benne.

Laszberg Győrbe megy.

Budapest, jan. 24. Laszberg gróf ma megjelent Kristóffy belügyminiszternél és jelentést tett a vármegyeháza ügyéről Laszberg a napokban Győrbe utazik.

Egy hadihajó katasztrófása.

Berlin, jan. 24. Arról az óriási katasztrófáról, amelynek az Aquitabar braziliai hadihajó áldozatául esett az itteni braziliai követség ezt az értesítést kapta: Az Aquitaban hadihajón majdnem az összes braziliai előkelő tengeri tiszték együtt voltak. Az áldozatok száma 223 a tengeri miniszter nincs az áldozatok között, Egy Parisból érkezett távirat szerint a katasztrófát a puskaporos kamara elektromos vezetékekének rövid zárata okozta. Már 4 héttel ezelőtt is majdnem robbanás történt, de egy gépész önfeláldozása elhárította ki jobb kezének 3 ujját veszítette. Most a fémlemez elolvadása és a robbanás közt alig 1--2 másodperc mult el, a hajó megmentéséről szó sem lehetett.

Az orosz forradalom.

Magdeburg január 24. A „Magdb. Ztg.” jelenti Pétervárról: Több külföldi cég és követség a kormánygyűlésben összesen mintegy husz millió rubelnyi kártérítési igényvel állott elő. Maga a nemzetközi hálókocsi társaság 200.000 rubelt követel ama kocsiért, melyeket a legutóbbi zavargások alkalmával elpusztítottak. Witte a kárigények jogosságának megvizsgálására bizottságot nevezett ki.

Riga, jan. 24. A forradalmi szervezet több előkelő tagját letartóztatták.

Odessza, jan. 24. A csendőrpüület egy robbanás erősen megrongálta.

Meggyuladt öngyilkos.

Égő halott a szállodában.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, január 24.

Tegnap este egy fiatal ember, aki podgyással érkezett Budapesre, szobát bérelt a kerepesi-uti József főherceg-szállodában. Vacsoráját szobájában költötte el, azután magára zárta az ajtót.

Tizenegy órakor a szállodat lövés zaja riasztotta föl. A lövés a fiatal ember szobájából hallatszott. A szálloda személyzete odasietett a zárva talált ajtót kifeszítette.

A lakó az ágyban feküdt, feje lelógott az ágyból az ágy pedig, mely a

lövés szikrájától tüzet fogott, lángban égett.

Azonnal értesítették a mentőket és a rendőrséget, de addig is az öngyilkost ki kellett emelni az ágyból, hogy a tüzet eloltsák.

Mire a mentők megérkeztek az öngyilkos, aki mellbe lőtte magát, kiszenvedett.

A rendőrség megállapította, hogy az illető Juhász Jenő, szamosújvári czipész, aki tegnap jött a fővárosba.

Öngyilkosságának okát nem tudják az asztalon volt ugyan levélpapíros és boríték, de az öngyilkos nem írta meg a levelet, amelyet szándékában volt megírni. A rendőrség a boncztoni intézetbe szállította a hullát.

Egylet.

A Páli Szent Vincze egylet jubileuma. A debreczeni Páli Vincze egylet tiz évi működése után (1895—1905.) 1906. január hó 28-án, vasárnap n. d. u. 5 órakor a „Bika” disztermében jubileumi diszgyűlést tart. Vendégeket és minden emberbaráti munkálkodás iránt érdeklődőt szívesen látnak. Belépti díj nincs. A diszgyűlést társas vacsora a la carte követi ugyanott, melyen a közgyűlés tagjai résztvehetnek.

Mulatságok.

A Szent Erzsébet egyesület február 3-án szombaton a Bika disztermében táncszestélyt rendez, melyre a meghívók kibocsájtását már is megkezdték és egy két nap alatt be is fejezik. Az érdeklődés olyan nagy, hogy az emeleti páholyok már mind elkelték és a jelentkezők nagy száma miatt a földszinten is lesznek páholyok, melyeknek ára azonban egyenként 18 korona. Jegyek kaphatók másod kezdve Borsos Kata és Riesz Lipót üzletében, esaladjegy (3—4 személyre) 5 korona. Személyre 2 korona.

Törvénykezés.

A gazdasági intézet sikkasztója.

Egy megtévedt fiatal ember állott tegnap a törvényszék előtt, ki szép reményekre jogosító pályája kezdetén lépett a bűn útjára. Még 1904 év őszén történt, hogy Páll Lajos a debreczeni gazdasági intézet intéző segédje kertészeti műszerek beszerzésére és naplókra 44 hallgatótól 410 koronát szedett be. Ezen összeget azonban nem szolgáltatva be rendeltetési helyére, hanem saját céljaira fordította. Ugyanígy tett a kugli díjakból és a hírlapokból befolyt összegekkel is. Később azonban felébredt jobb érzése és az elsikkasztott összegeket előteremtve azzal rendeltetési helyén elszámolta, magát pedig a fenti szabálytalanságokért önként feljelentette. A törvényszék Kerekes János bíró elnöklete alatt ma vonta felelősségre a megtévedt ifjút és sikkasztás vétsége miatt száz korona pénzüntetésre ítélte. A kir. ügyész a büntetés súlyosbításáért, vádlott pedig enyhítéséért fellebbezte meg az ítéletet.

A harapós kutya. Sok bajt okozott már Porcsin Mihályné kabai kovácsmesterének a harapós kutyája. Ma is gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt került a törvényszék elé Por-

csinné. A múlt év augusztus 19-én este ugyanis mielőtt bezárta volna az utcánajtóját, kutyáját szabadon eresztette óljából. A vad bestia ahogy elszabadult a láncról, neki rohant az épp udvarra belépő Cseke Györgyre és a szerencsétlen embert irtózatossan összeharapdálta. A törvényszék Poresinnét gondatlansága miatt a ma tartott tárgyaláson 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Az asszony az ítéletben megnyugodott.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest 1906. január 24

Készáru üzlettelen változatlan, határidők ingadozó.

1906. októberi buza	17 10.—12
1906. áprilisi buza	16.90.—92
októberi rozs	—
1906. áprilisi rozs	13.98—00
októberi zab	—
1906. áprilisi zab	14.66—68
1906. májusi tengeri	13.84—86
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemb. ri	—
1906. szeptemberi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

99. Regény. Fűnygyi regény.

— Biztosan tudja ezt? kérdezte főtt hangon.

— Életemre esküszöm, felelte a herceg és közben kebléhez akarta vonni az asszonykát.

Természetesen a merénylő azóta már megbánta azt, mert a leánya nagyon szép volt, szép mint ön és Viviane. De a gazember csak véres tetteire gondolt és midőn elhagyta a szobát, ott hagyta de Lucenai Clotild kisasszonyt a földön heverve érintetlenül.

Clotild fejet két kezébe hajtva zokogni kezdett.

— Istenem, istenem! kiáltott fel szivből. Tartoztál nekem ezzel az örömmel, anyi szenvedés után.

És midőn a herceg átkarolta karolni, kitépte magát karjaiból és vadul felkiáltva a szoba másik szegletébe futott.

A herceg aggodalmasan kérdezte:

— De mi baja Viviane?

— Nem hívnak Vivianenek, felelt az asszonyka. Ön nagyon jól tudja, ki áll most előtte és hogy én de Lucenay Clotild vagyok!

Csend támadt. Clotild egy szekrény előtt állott, melynek fiókját épen kihuzta. A herceg nem tudta felfogni, hogy mit gondoljon e megváltozott helyzetről.

Azt hitte, hogy az imént hallott örömhír folytán pillanatnyi idegesség vett rajta erőt. Árulásra nem is gondolt.

Hirtelen halotthalvánnyá vált

Halgatódzni kezdett. Az előszobából heves czivakodás hallatszott, amelyből a házgondnok hangját vehette ki.

[Folytatjuk.]

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet (B) Bérlet (B)
Debreczen, csütörtök, 1906. január hó 25-én
Itt másodsor:

Jerikó falai

Színmű 4 felvonásban.

Cibelinek

és barchetek

mélyen leszállított árakban

Benyáts Emilnél

Főtér, (Tisza palota.)

Donogán és Somossy

— czégnél —

DEBRECZEN, Kistemplombazár,

már megkezdődött a

nagy ujévi vásár

Feltűnő olcsó árak és csak jó minőségű árúk kerülnek eladásra.

Perla ing sima 1 frt, hajtásos 120 krtól.

Alkalmi tárgyak.

Női ing 50 krtól, háló köntös 65 krtól, dísz kötény 25 krtól, selyem kendő 80 krtól, fekete dísz kötény 40 krtól, gyermek ruhák, női- és gyermek reform és empir kötények, fin és leány fehérneműek óriási raktár. Plüss, bársony, zsenilla, kasmir, posztó és flanel kendőkben dúsz választék. Az idény előhaladtával az összes től árú cikkek tetemesen leszállított árban árusítanak el.

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Gallér 12 krtól, kézzel 20 krtól.

1801/1905. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V 2761/2-1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Balogh N. Miska és Márton budapesti cég részére Nagy Elek egykori lakostól 1 kor. 10 fillér kamat és eddig összesen 84 kor. 30 fillér perköltés erejéig 1905. évi november hó 16-án bírósággal felülfoglalt és 1886 korona 40 fillérre becsült bazi butorok, üzleti felszerelvények és rőfös áruktól álló ingóságok 1906. évi január hó 31-én délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Egyek közegben, a peres lakásán és fizetésben megtartandó nyilvános bírói arverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Debreczen, 1906. évi január 12-én.

Török Péter bírói kiküldött.

Szőlővessző

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

A phyloxera ellen áll!!
Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészet kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

|| Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawáre vessző eladás. ||

Czím:

Szigyártó és Takáts

szőlőtelep tulajdonosok.

— Telep: **Alsó-Segesd.** —

Központi iroda: **Felső Segesd, Somogy m.**

1906. Farsangi idényre ajánljuk

a legdivatosabb báli kelméinket. 120. cm. s élcs fehér és színes francia batistokat. Selymek: **Christalin, Radium, Pongenette, Taffé-messaline, Lyonsise** divatos báli s. inekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett-batist és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb. Selyem és csipke s. ak, legyezők, báli keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák, nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Vászon, divat és szőnyegáruház.

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

Egy törzsbetét 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyiszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hány 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztik — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszhető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től. Debreczen, Főpiazoz 65. szám.

Csövelly- ház.

Előjegyzéseket elfogad alantírt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank“ m. sz aláírási felhívása látható.

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamara titkár, elnök. Lestyán Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezető igazgató. Dr. Nyíri Ernő jogtanácsos, jegyző

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, asontal minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből ezedett minden szög 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választékosan eszotni.

Köhögésnél legjobb cukor a Borsy-féle pemetefü cukorka. Kapható Jóna és Jóna drogueria, Budai cukrászdán és minden jobb fűszerüzletben.

Miklósné és Társa (bőrűd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piac-utca 26. nagytörsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferokban, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány társakban. Javítások és megrendelések pontosan és előcsón eszközöltetnek.

Férfi és női ruhákat legjobban tisztít és javít Elek András Egyházter 3. szám.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy-utca 5. sz.

Esekély heti vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Salamon Debreczen leg-nagyobb részletáruházában Hatvan u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők, őszi és tavaszi gallérok, fiú és leány öltönyök, tükrök, képek és nádszék-ek. Mérték utáni öltönyszövetekből óriási választék. Tisztviselők, hajdúk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék ár-engeedmény.

Olesó bor! Tisztán kezelt fajborok kaphatók Merkli Ferenczénél Fűvészkert-u. 11. 1 liter Ezerjő 25 kr. Rizling 26 kr. Ezerjő ó 30 kr. Rizling ó 40 kr. 1 ko törm. esokolade 90 kr. 100 ko száraz eser-tőlygyfa 1 frt haza szállítva. Telefon 374. Bor 5 és 10 L. ballonokban is kapható.

2 szobás lakás kiadó Teleki-utca 94. szám alatt verandával és gázvilágítással február 1-től kiadó.

Regények, diszművek, mindennemű könyvek új és használt állapotban potom áron kaphatók Harmathy könyvüzletében Fűvészkert-u. 14. Régiségek megvétetnek. Könyvek részletfizetésre is kaphatók. Telefon 374.

Homokkert II. j. 169. számú ház 320 négyszögű szőlőterülettel, jövedelmez 500 koronát, 5000 koronát szabad kézből eladó. A vételhez csak 1400 korona szükséges. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Homokkert I. járás 34. szám. alatt.

"Tiszti szivarka hüvely" valódi Egyiptomi „Verge egészségi papirból” minden darab beszótt nicotin fogóval ellátva csakis Merklinél kapható Fűvészkert-u. 14. Telefon 374., mert ott van a világhírű „Progress” egészségi hüvely gyár fűrésztára s csak ott kapható 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. Rákóczy 14 kr. Ambre 12 kr. Kling 8 kr.

Homokkertben, főúton, legszebb helyen, 182. számú, 9 évig adómentes ház, jó ivóvízű kut. mellékhelyiségekkel és jó termő szőlővel eladó. Bővebbet ugyanott.

Tannó felvétetik Váray József kereskedésében Piacz-u. városi bérház.

Egy kg. családi kávé 1 frt 20 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 liter ezerjő bor 36 kr. 1 deka narancs mandarin tea 5 kr. 1 kg. hordós káposzta 12 kr. 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr Kertész Miklós fűszer- és csemege üzletében Csapó utca kenyér-piacz sarok.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lémpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon szám 168.

Egy négy lóerejű Cleyton és Sutlevort gyártmányu sinrendszeres gőzgép Hajdu-Tégláson eladó, Szegedi János gépésznel.

Napbarnított arcokra legjobb a „Fáy crém” mely hó fehérré, bársony puhává és üdévó teszi az arcot. 1 tégely 1 korona, hozzá való szappan 1 korona, kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Kossuth-utca, „Arany egyszarvu” gyógyszer-tár.

Valódi karlóczai rácz ürmös 1 üveg 75 kr. Kontsek Gézánál. Fűzetlet: Kossuth-utca. Fióközlet: Csapó-utca.

Fűszerkereskedő segéd alkalmazást nyer Merkli Ferenczénél Fűvészkert-u. 14.

Világhírű Martell cognac J. & Martell & Co. Debreczen és vidéke részére főraktár Váray József kereskedésében.

Egy csinosan butorozott utcái szoba minden óráan kiadó Ajtó-utca 2. szám.

Egy ideiglenes napidijast felvesz a keresk. és iparkamara. Jelentkezések sajátkezűleg irt bélyegtelen kérvénnyel d. e. 11-12 közt a titkárnál.

Takarítónőt fiatal, ügyeset keresek, Széchényi-u, 50. kapu alatt balra. Jelentkezni déli 4 óráig.

Makulatura papir, felvágatlan olesón kapható a kiadóhivatalban.

Középiskolai tanár néhány magánórát elfogad. Czim a kiadóhivatalban.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila volozánkai ur, aki a tüdővérszól eny-nyre gyógygulta a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát szörptől. 120 kiló lett.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdetett svin dlinél az általánosan ismert „Castillio fenyőszörp”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vérköpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „Gujacolin” pirulák 1 doboz 4 korona.

Vérszegények, sápkorosnók, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki-ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesóványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak használják az „Syr Hypophosph. Co Kun” neve vértadó, szörpöt 1 üveg 2 korona 40 fill r.

Matild crém, Matild arczenőcs, Matild szappan, arczpor-szépítőszerek. Kapható mindenütt. Főraktár **Török J.** Budapest Helyben **Tóth Béla** gyógyszerésznél szemben a Bikával

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonnevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszáton, Debreczen mellett, Kossuth utca. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Csipke maradékok félárban.

Egész Debreczen nézete

Szallag maradékok félárban.

az, hogy

Vigyázz! Löwy F. cégénél. Kékre festett kirakat.

rőfős és női divat áruháza, Debreczen Piacz-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, ugy rumburgi vásznakot, mint mindenféle damast árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 cmt. széles	frt. 2.50.	1 mtr. 80 cmt. széles Batiszt	35. 38. 45.
1 mtr. Christalln 120 cmt. széles	frt. 1.75.	1 mtr. 120 cmt. széles Batiszt	50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) 5.75. — ugyanolyan himzett elejü 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!